C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-921/24 Judecătoria Orhei sediul Central
1-23093769-03-21rji-26082024 Judecător V.Caragea

D E C I Z I E
În numele Legii
28 noiembrie 2024

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,
având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ghenadie Liulca
Judecători Oleg Moraru, Viorel Pușcaș

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de către directorul adjunct al Penitenciarului nr.17 Rezina, Vitalie Cuiban, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 18.01.2024, prin care a fost admisă parțial plângerea condamnatului **Ion Godoroja** împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ţinând cont de materialele prezentate instanței, pentru expunere asupra recursului, Colegiul, -

C O N S T A T Ă:

La data de 20.06.2023, condamnatul Godoroja Ion, a depus plângere împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitor la condițiile de detenție în Penitenciarul nr.17 Rezina care conform jurisprudenței CtEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din CEDO.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 18.01.2024, a fost admisă parțial plângerea condamnatului Ion Godoroja împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

S-a constatat faptul că Godoroja Ion a fost deținut cu statut de condamnat în Penitenciarul nr.17 Rezina în perioada 11.11.2021-18.01.2024, o perioadă cumulativă de 798 zile, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

În condițiile art.473^4 alin.(4) CPP, s-a redus pedeapsa condamnatului Godoroja Ion, născut 26.02.2001, cu 80 zile, în care condamnatul s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr.17 Rezina în perioada 11.11.2021-18.01.2024, în condiții contrare prevederilor art.3 CEDO.

Capătul de plângere privind constatarea încălcării drepturilor privind condițiile de detenție garantate de art.3 CEDO, pentru deținerea Godoroja Ion în Penitenciarul nr.17 Rezina, cu statut de prevenit în perioada 15.10.2021-11.11.2021, s-a respins, pe motiv că nu este competența judecătorului de instrucție de a o examina.

Încheierea în cauză a fost contestată cu recurs de către directorul adjunct al Penitenciarului nr.17 Rezina, Vitalie Cuiban, solicitându-se casarea încheierii, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă plângerea condamnatului Godoroja Ion, ca fiind nefondată și tardiv înaintată.

În susținerea poziției a indicat, că soluţia emisă de judecătorul de instrucţie este neîntemeiată şi pasibilă casării deoarece condamnatul Godoroja Ion s-a adresat instanţei de judecată, la 20.06.2023, de unde rezultă că a depus-o contrar prevederilor art.472^2 alin.(5) CPP.

Menționează, că în raportul prezentat de Penitenciarul nr.17 Rezina, au fost descrise condiţiile de detenţie din acest penitenciar referitor la problemele invocate de reclamant în plângerea sa cu descrierea detaliată a situaţiei actuale a condamnatului, respectiv a condiţiilor în care acesta s-a deţinut și se deţine în Penitenciarul nr.17 Rezina, cu prezentarea argumentelor plauzibile fondate pe probe concrete, inclusiv imagini foto care combat pretenţia condamnatului că s-ar fi încălcat careva norme legale care ar constitui o sursă de tratament inuman sau degradant decât dacă nu ar oferi un spaţiu locativ mai mic decât cel prevăzut de legislaţie. Condiţiile de deţinere din Penitenciarul nr.17- Rezina fiind probate cu foto-tabelul anexat la materialele cauzei din celulele cu nr.95,79,83,83,67,86 şi 89, unde la moment se deținea încă cu un deţinut.

Consideră, că la examinarea plângerii înaintate de Godoroja Ion, privind condiţiile precare de detenţie din Penitenciarul nr.17 Rezina, instanţa de judecată n-a luat în considerare particularităţile individuale pentru fiecare caz în parte, aceasta fiind examinată prin prisma condițiilor generale din instituţiile penitenciare conform datelor din Raportul anual pentru anul 2017 al Comitetului European pentru Prevenirea Torturii şi Tratamentelor sau Pedepselor Inumane, precum şi pe practica Curţii Europene a Drepturilor Omului, inclusiv în cauzele contra Moldovei, facând referire la cauza Mozer c. R. Moldova şi Rusiei din 23.02.2016; cauza Rotaru c. Moldovei din 15.02.2011; cauza Ciorap c. Moldovei din 19.06.2007, precum şi alte rapoarte ale organizaţiilor naţionale şi internaţionale ce ţin de acest aspect.

Potrivit art.447 alin.(1) CPP, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces.*

Verificând argumentele din cererea de recurs în raport cu materialele prezentate instanței și prevederile legii, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că cererea de recurs urmează a fi respinsă ca nefondată, soluția Colegiului fiind

adoptată în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, potrivit cărora, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *...respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: ...recursul este nefondat*.

În argumentarea soluției emise la caz, Colegiul menționează, că judecătorul de instrucție judecând plângerea înaintată de condamnatul Godoroja Ion împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, corect, în baza circumstanțelor analizate, a admis plângerea acestuia și a constatat deținerea lui Godoroja Ion în Penitenciarul nr.17 Rezina, în condiţii contrare prevederilor art.3 CEDO.

Cât privește alegațiile recurentului, Colegiul penal similar instanței de fond reține, că potrivit raportului cu nr.2/3156/2023 din 24.10.2023 anexat la materialele cauzei, rezultă că Godoroja Ion s-a deținut în Peniteciarul nr.17 Rezina în perioada 15.10.2021 - până în prezent. În Penitenciarul nr.17 Rezina, a fost deținut în celulele cu nr. 95, 79, 83, 83, 67, 86. La moment deține în celula cu nr. 89 cu un deținut. Celulele în care s-a deținut și se deține condamnatul corespund condiţiilor de detenţie şi sunt amenajate conform prevederilor anexei nr.22, 23 a Statutului executării pedepsei de către condamnaţi ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotarea celulelor din blocul de regim. În acelaşi context potrivit prevederilor pct. 466 a aceluiaşi act normativ, pe perioada toamnă iarnă temperatura aerului în spaţiile de locuit nu este mai mică de 18° C. Iluminarea este asigurată atît natural prin intermediul geamurilor cât şi artificial prin intermediul instalaţiilor electrice dotate cu becuri puterea căruia e de 100 W, celulele sunt amenajate cu prize. Aerisirea prin celule este asigurată prin intermediul geamurilor din celule şi ferestrelor de aerisire amplasate mai sus de uşa intrării în celulă. Celulele sunt asigurate cu closete care sunt despărţite de restul celulei printr-un perete. Este de menţionat faptul, că deţinutul este obligat să respecte regulile sanitaro-igienice şi de igienă personală, să aibă un exterior îngrijit şi să păstreze îmbrăcămintea şi lenjeria de pat eliberată de administraţia penitenciarului, să menţină permanent curăţenia în încăperile de detenţie, în celule, după deşteptare să-şi aranjeze paturile conform modelului stabilit şi să facă pe rând curăţenie în celulă. Referitor la starea sanitaro-igienice, este de remarcat şi faptul că anual este încheiat contract de prestare a serviciilor de deratizare şi dezinsectizare, cu agenţii economici de profil, care prestează serviciile respective periodic şi la necesitate. Deţinuţii sunt asiguraţi cu minimul necesar pentru trai (lenjerie de pat, obiecte de primă necesitate igienică conform necesităţilor), sunt asiguraţi cu hrană caldă de trei ori pe zi, conform graficului prestabilit, gratuit, din contul mijloacelor bugetului de stat, cu respectarea normelor stabilite prin Hotărârea Guvernului nr.609 din 29.05.2006, în conformitatea cu Ordinul MJ RM nr.512 din 26.12.2007 cu privire la aprobarea regulamentului privind organizarea alimentaţiei deţinuţilor din penitenciar şi Ordinului MJ RM nr.100 din 07.03.2007, cu privire la aprobarea

normelor de alimentare a deţinuţilor pentru cazurile excepţionale când aprovizionarea deţinuţilor cu hrană caldă nu este posibilă şi a normelor de substituire a unor produse alimentare prin altele.

Astfel, Colegiul penal conclude, că judecătorul de instrucție just a stabilit că, s-a prezentat o informație generală cu privire la suprafața ce revine unui deținut în celulele în care a fost deținut Godoroja Ion, din care reiese suprafața sub limita minimă de 4 m^2, per deținut, nefiind probată și respectarea condițiilor referitor la accesul la lumina de zi, indicându-se că iluminarea este asigurată atât natural prin intermediul geamurilor cât şi artificial prin intermediul instalațiilor electrice, că ventilarea era artificială, că deținuții sunt asigurați cu minimul necesar pentru trai, că deținuții zilnic sunt verificați de către personalul medical cu acordarea ajutorului medical ori de câte ori este nevoie sau la cerere, or sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare (art.473^3 alin. (2) din CPP).

Cu referire la celelalte alegaţii ale condamnatului referitor la condiţiile sanitare şi igienice, sistemul de canalizaţie şi aerisire, alimentaţia, accesul la apă potabilă, Colegiul penal reține, că instanța de fond just a statuat, că probele anexate la raport nu combat argumentele petentului Godoroja Ion, iar ca urmare se consideră că, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenţiei sale în Penitenciarul nr.17 Rezina, au depăşit nivelul inevitabil de suferinţă inerent detenţiei şi au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenţie, aceste condiţii fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

Cât privește alegația recurentului privitor la faptul, că plângerea condamnatului ar fi fost tardivă, Colegiul penal o consideră irelevantă, or, potrivit prevederilor art.473^2 alin.(5) CPP, plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sunt deţinuţi în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

Astfel, termenul stabilit de legiuitor prin art. 473^2 alin. (5) CPP, se va calcula prin prisma faptului intrării în vigoare a Legii nr.272, care se constată a fi 01.01.2019, iar potrivit materialelor cauzei Godoroja Ion s-a deținut, cu statut de condamnat în P-17 Rezina începând cu 11.11.2021 până în data depunerii plângerii, inclusiv 29.06.2023, sfârșitul termenului executării pedepsei, fiind potrivit raportului, 12.02.2024.

Astfel, Colegiul penal similar instanței de fond, consideră ca fiind depusă în termen plângerea în cauză, perioada de deținere nefiind întreruptă,

concluzionându-se, oportunitatea respingerii cererii de recurs și menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat.

Conducându-se de prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul declarat de către directorul adjunct al Penitenciarului nr.17 Rezina, Vitalie Cuiban, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 18.01.2024, prin care a fost admisă parțial plângerea condamnatului Ion Godoroja împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, se respinge ca nefondat, cu menținerea fără modificări a încheierii în cauză.

Prezenta decizie este irevocabilă.

Preşedinte de şedinţă: Judecător: Judecător:

Copia corespunde originalului.